

EXPORT DO IZRAELA

Obchodné dohody

Izrael má uzatvorené dohody o voľnom obchode s USA, EÚ (Asociačná dohoda), MERCOSUR, Tureckom, Rumunskom, Bulharskom, Kanadou a Mexikom. Medzi Izraelom a Palestínskou národnou správou bola vytvorená tzv. colná únia (na základe Parížskeho protokolu o ekonomickej spolupráci formou tzv. Dočasných dohôd), ktorá vlastne nikdy poriadne nefungovala.

Dovozný režim

Obchodné vzťahy medzi SR a Izraelom upravuje Asociačná zmluva Izraela s EÚ. Určité obmedzenia sa vzťahujú predovšetkým na oblasť poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov, kde si Izrael chráni svoj trh neúmerne vysokými dovoznými clami ako napr. pri mliečnych výrobkoch a výrobkoch z mäsa.

Administratívne požiadavky pri dovoze:

- riadne vyplnená obchodná faktúra s uvedením čísla prípadnej licencie;
- osvedčenie o pôvode tovaru - EUR 1 alebo prehlásenie vývozu v duchu ustanovenia dohody o voľnom obchode;
- dopravný dokument, v prípade konosamentu môže byť vyžadovaný záznam, že loď nezastavila v arabskom prístave s výnimkou Egypta a Jordánska;
- doklad o priamom transporte medzi SR a Izraelom, popr. doklad, že zásielka zostala v zemi tranzitu neustále pod colným dohľadom;
- baliaci list s podrobnými údajmi;
- dovozná licencia, o ktorú môže požiadať len izraelský občan alebo firma v Izraeli riadne registrovaná;
- zvláštne osvedčenie požadované v niektorých prípadoch rezortnými ministerstvami (napr. veterinárne a fytoosanitárne certifikáty);
- osvedčenie o splnení miestnych noriem - slovenské osvedčenia nemusia byť akceptované, vydáva Izraelský úrad pre štandardizáciu. Vydávanie a uplatňovanie noriem je v gescii Standard Institute of Israel (<http://www.sii.org.il>), pričom v niektorých prípadoch sa na ich príprave a aplikácii podieľajú aj ministerstvá (napr. oblasť potravín a výrobkov majúcich vzťah k zdravotníctvu je v gescii ministerstva zdravotníctva);
- certifikáty o splnení "kóšer" charakteru potravinárskych výrobkov - zodpovedným orgánom je Hlavný Rabinát (Chief Rabbinate), certifikáty iných rabinátov nemusia byť akceptované;
- splnenie požiadavky na etikety v hebrejskom jazyku;
- zvláštne povolenie je potrebné pre dovoz zvierat, zbraní, vysielacieho zariadenia, čerstvého mäsa, liečiv a rastlín.

Dovozné clá a dane

- Clá (Customs Duties): Základom pre výpočet dovozného cla je CIF cena dovozu, pričom sadzby sú uvedené v colnom sadzobníku; clo vypočítané z CIF ceny dovozu, tzv. TAMA, tzn. koeficient navýšenia základu pre výpočet dane z obratu (Import Increment Rate) a daň z obratu (PurchaseTax).
- Daň z obratu uvalená na dovozy (Purchase Tax on Imports): 0-95% zo súčtu CIF ceny dovozu a cla vynásobeného príslušným koeficientom navýšeným zo základu pre výpočet dane.
- Ochranné clá (Safeguard Duties): na limitované množstvo dovážaných tovarov napr. na jedlé oleje.
- Antidumpingové clá (Dumping Charges): v prípade, že exportná cena dovážaného tovaru do Izraela je nižšia než je jeho colná hodnota v krajine pôvodu.
- Vyrovnávacie clá (Countervailing Duties): ak sa dokáže, že dovážaný tovar do Izraela bol v čase jeho výroby dotovaný štátom pôvodu.
- DPH (VAT): na dovoz je pri uvoľnení do obehu daná 17% DPH. Jednotlivé colné sadzby, koeficienty a sadzby dane z obratu sú uvedené v colnom sadzobníku, ktorý je od r. 1988 založený na harmonizovanom systéme.

Tovar dovezený do Izraela môže byť uložený v colnom sklade v prístavoch a na letisku alebo na iných miestach schválených colnými úradmi.

Vydávanie a uplatňovanie noriem je v kompetencii Standard Institute of Israel (<http://www.sii.org.il/>), pričom v niektorých prípadoch sa na ich príprave a aplikácii podieľajú aj ministerstvá (napr. oblasť potravín a výrobkov majúcich vzťah k zdravotníctvu je v gescii ministerstva zdravotníctva).

Labelling:

Európska komisia zverejnila 11.11.2015 usmernenie k indikácii pôvodu niektorých tovarov vyrobených na okupovaných územiach Západného brehu, Východného Jeruzalemu a Golanských výšin (doteraz používaný termín „labelling“). Pripravovaný krok už vyvolal **veľké rozhorčenie naprieč celým politickým spektrom IL** a vzácnne zjednotil izraelskú politickú scénu. *Labelling* je v IL vnímaný ako cena, ktorú musí Izrael platiť za teror a odpor zo strany Palestínčanov a posilňuje atmosféru všeobecného bojkotu voči Izraelu (BDS).

Veľkú časť dokumentu tvoria referencie na platnú legislatívu EÚ. V usmernení je termín „labelling“ nahradený termínom „**indication of origin**“. Predmetom usmernenia nie je „dizajn“ označovania výrobkov, ale len príklady z ČŠ, ktoré už k tomuto kroku pristúpili (UK, DK, BE), takže forma označovania je na rozhodnutí jednotlivých ČŠ. Dokument je len usmernením nadväzujúcim na predchádzajúce právne normy (2005, 2012) a preto z neho nevyplývajú pre ČŠ **žiadne nové záväzky**. V usmernení sú explicitne **vymenované výrobky** (prevažne poľnohospodárske produkty a kozmetika), pri ktorých je označovanie povinné. ČŠ však môžu podľa vlastného zváženía označovať aj iné komodity. Označovanie však nesmie byť „zavádzajúce“.

Vývozný režim

Vývoz z Izraela nie je všeobecne obmedzený. Výnimkami sú komodity a výrobky zvláštneho a citlivého charakteru, starožitnosti a niektoré živé zvieratá, rovnako ako vývozy do niektorých teritórií. Dovozy tovarov a komodít do EÚ musí popri iných podmienkach spĺňať

požiadavky správneho označovania pôvodu tovarov z dôvodu dodržiavania jednotných podmienok preferenčného prístupu na európsky trh, pod ktorý nespádajú výrobky pochádzajúce z nelegálnych osád z okupovaných území po roku 1967.